sluoksniai su XIX–XX a. pradžios radiniais. Apatiniai kultūriniai horizontai yra drėgni, veikiausiai nuo gruntinio ar pelkių vandens. Manoma, kad sklypas užstatytas XVII a. antrojoje pusėje, tačiau to laikotarpio kultūrinio sluoksnio horizontai neišsiskiria. Labiau pastebimos tik XIX a. užstatymo liekanos.

VARNIAI OLD TOWN SURVEY

In 2001 LIH carried out the archaeological survey in the Old town of Varniai in the plot at Vytauto street 8/2. In various places of the plot, 6 test pits with the total area of 6 m^2 were investigated. In the course of the survey it was established that in the plot there were well-formed cultural layers up to 160 cm thick with finds from the 19th – the beginning of the 20th centuries. The lower horizons were wet, most likely from groundwater or wetland water. Presumedly, the plot was developed in the 2nd half of the 17th century, however, no horizons of cultural layers from that period were discernible. More observable were only the remnants of developed structures from the 19th century. A fragment of a vessel tile dated to the 17th century and 5 coins from the 17th–19th centuries were collected.

TYRINĖJIMAI VILNIUJE, PILIES G. Nr. 8 A

Linas KVIZIKEVIČIUS

2001 m. rugsėjo–gruodžio mėnesiais ir 2002 m. sausio–vasario mėnesiais LII ekspedicija vykdė archeologijos tyrinėjimus ir žvalgomuosius tyrimus Vilniaus senajame mieste (A1610K1), Pilies g. sklype Nr. 8a. Tyrinėjimai vykdyti paminklosaugos tikslais – pastato rūsiuose bei sklypo kieme ištirti susiformavusius kultūrinius sluoksnius. Darbai namo rūsyje vyko 2001 m. rugsėjo–gruodžio mėnesiais ir 2002 m. sausio–vasario mėn., o žvalgomieji tyrinėjimai kieme – 2002 m. vasario mėn.

Tyrimų vietoje iki mums pradėjus vykdyti darbus, jau buvo suardyta nemaža dalis kultūrinių sluoksnių. Šiauriniame korpuse buvo pažeisti tik viršutiniai XIX–XX a. horizontai, o R korpuse kultūriniai sluoksniai buvo permaišyti mechanizuotai ir jų dalis pašalinta iš rūsio.

Sklype Nr. 8a archeologiniai tyrimai iki šiol nebuvo atliekami. Gretimame sklype Nr. 10 žvalgomuosius tyrimus ir tyrinėjimus vykdė archeologai S. Sarcevičius ir V. Grišinas. 1996 m. S. Sarcevičius ištyrė du šurfus – bendro 8 m^2 ploto. Tais pačiais metais V. Grišinas tyrė vandentiekio ir kanalizacijos tranšėjų vietose ir ištyrė bendrą 55 m^2 plotą. 1997 m. S. Sarcevičius sklypo Nr. 10 pastatų rūsiuose ištyrė bendrą 150 m^2 plotą. Tyrimų metu sklype buvo fiksuoti XV a. pabaigos – XVIII a. ir vėlesni kultūrinių sluoksnių horizontai.

2001–2002 m. tyrimų metu pastato rūsyje ištirtas 167 m^2 plotas, kieme – 15,5 m^2 plotas. Tyrimų metu fiksuoti iki 200 cm storio XV–XX a. kultūriniai sluoksniai.

Namo Nr. 8a Š korpuso rūsyje buvo aptikta plytų siena. Siena primūryta prie Š namo Nr. 8a sienos, dalis jos išplanuota Š–P kryptimi ir R–V kryptimi. Jos plotis – 65 ir 45 cm. Siena mūryta iš raudonų plytų, plytos dėtos viena ilgine, kita – trumpąja kraštine. Plytų dydžiai: 31,1x14,0x7,6 cm; 25,5x15,2x7,0 cm; 31,5x16,7x7,5 cm;

30,2x14,5x7,9 cm. Siena mūryta ant įžemio – žvyro, kuris fiksuotas H_{abs}94,15 aukštyje. Ji datuojama XVI a.

Namo R korpuse aptiktos medinės konstrukcijos liekanos (H_{abs}94,10 aukštyje). Konstrukcija – lentomis aprėminta ūkinė duobė buvo netaisyklingo stačiakampio formos, sudaryta iš dviejų eilių lentų, sudėtų viena ant kitos. Ji buvo apie 180x190 cm dydžio. Statybai buvo panaudotos 25–30 cm aukščio ir 6–7 cm pločio lentos. Lentos klotos ant pavienių akmenų. Duobės turinį sudarė humusinga juodos spalvos žemė su organikos liekanomis– odos atraižomis bei supuvusios medienos gabalais. Jame rasta gausi buitinės keramikos sankaupa – juodos–pilkos ir rausvos molio masės puodų bei importinės Kielcų keramikos fragmentai. Ūkinė duobė datuojama XVII a. pirmąja puse.

Rytinio korpuso P dalyje, šalia R sienos buvo aptiktas akmenų–kalkių sienos liekanos. Ji buvo apie 4,5 m ilgio R–V kryptimi ir nuo 1 iki 1,5 m pločio Š–P kryptimi. Akmenys rišti kalkėmis, į jas įdedant raudonos molio spalvos plytgalių. Siena – apie 50 cm storio, klota ant įžemio, datuojama XVII a.

Tyrimų metu rūsyje rasta daug XVI–XVIII a. statybinės ir buitinės keramikos. Didžiąją radinių dalį sudarė XVII a. pirmosios pusės plokštiniai ir dubeniniai kokliai. Taip pat aptikta keletas XVI a. viduriui būdingų plokštinių koklių fragmentų, padengtų polichrominėmis glazūromis, du Jono Kazimiero valdymo laikų šilingai. Iš individualių radinių paminėtini negausūs odos dirbiniai. Rūsio Š korpuse aptiktas batas, o R korpuse – pirštuotos pirštinės dalis. Radiniai datuojami XVII a.

Įžemis – žvyras fiksuotas H_{abs}94,04 ir 93,87 aukščiuose.

Sklypo kieme buvo ištirti 7 šurfai, kuriuose fiksuoti nuo 150 iki 175 cm storio XV–XX a. laikotarpio kultūriniai sluoksniai. Virš įžemio susiformavęs iki 30 cm storio humusingos žemės su degėsiais horizontas su negausia XV a. laikotarpio buitine keramika. Virš jo fiksuoti XVI a. vidurio – XVIII a. (ir vėlesnio laikotarpio) horizontai su jam būdingais radiniais. Kieme aptikta buitinė ir statybinė keramika (puodų, puodynių ir plokštinių bei dubeninių koklių fragmentai) identiška rūsyje surastai archeologinei medžiagai. Tyrimai sklype parodė, kad jis pradėtas užstatinėti nuo XV a.

INVESTIGATIONS IN VILNIUS AT PILIES STREET 8A

In September - December of 2001 and in January – February of 2002 the LIH expedition carried out the archaeological investigations and the survey in the Old city of Vilnius (A1610K1), in the plot at Pilies street 8A. During them, in the house basement, the area of 167 m^2, as well as the area of 15.5 m^2 in the yard were investigated. The cultural layers of the 15th–20th centuries up to 200 cm thick were fixed. In the basement, the remnants of a brick wall datable to the 16th century and a household pit from the 1st half of the 17th century was found. There were also household and constructional ceramics of the 15th–18th centuries, coins from the 2nd half of the 17th century, such as copper shillings from the reign of Jonas Kazimieras, leather articles, namely, remnants of a shoe and a glove from the 17th century.